

PĘGA (9) *sb f*

pęga (9), [**pąga**].

[*sg A pągę.*] ◇ *pl A pęgi* (1). ◇ *I pęgami* (7). ◇ *L pęgach* (1).

Sł stp notuje, Cn w innym znaczeniu s.v. lyst mięsisty, Linde XVI – XVII w.; poza tym XVII – XVIII w. w innym znaczeniu.

1. *Umocowana na krótkim drzewcu wiązka rzemieni zakończonych niekiedy owiem, służąca do bicia* (8) : Gdy lie ci pirwłfy vmęczyli/ potym drudzy ł pęgami przyštąpili/ a bijątz go/ iemu wymáwiali *OpecŻyw* 126, 126v; [*katowie*] bez wżego miłóšierdzia śiekli/ aż fkórą wiśiáá iáko łtrżębki/ którą onémi frogimi pęgámi wytárgáli *SiebRozmysł* C3v.

W połączeniach szeregowych (2): *Katowie* gdy go tako motzno ku flupowi przywiązali/ miotły/ pęgi/ ij lántzuchy gotowali/ ktorymi by Iezufa bicżowali. *OpecŻyw* 125v, 124v; [*SprChęd* 83].

Zwrot: »pęgami (z)bić« [*szyk zmienny*] (3): kážę go [*Jezusa*] zbitz v flupa miotłami/ bicżmi ij pęgami *OpecŻyw* 124v, 126v [2 r.].

[*Wyrażenie*: »pąga ołowna«: dragi okruhnymy a wrzeciadzmy zelasnymy, y pagamy ołownymy przewessey myłosci gi vdracžali. *SprChęd* 83.]

Szeregi: »bicze i pęgi« (1): A tako [*Jezus*] dwoiako był vbicżován/ náprzod przykrymi bicżmi/ ij pęgami/ potym złymi ij śfkaradymi flowy. *OpecŻyw* [127]. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»pęgi i miotły« (1): chrzeptem go ku flupu przywiązáli/ a lepak go po brzuchu pęgami ij miotłami tako okrutnie bili/ aż ołtáwalo na pęgach mięfo *OpecŻyw* 126v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

2. *Podłużne ślady na ciele od uderzenia rzemieni* (1) : oglądáy człowieka [...] niewinną krwią oblánego/ finością ij pęgami ośfkaradzoného/ od glowy do podeśfwy zranioného. *OpecŻyw* 131v; [Iáko rány od bicza czynią pęgi ná skorze tak rázy ktore ięzyk vczyni pokruřzáią kołci *BibRadz Eccli* 28/21 (*Linde*)].

3. [*Pas na sierści zwierzęcia różniący się barwą od reszty sierści, pręga*: koń tákowej sierści połpolicie dobry bywa zwłázcžá który miewa czárną pągę przez grzbiet *Cresc* 1571 525 (*Linde*).]

Cf **PUHA**